Написав Віктор Котовський
Неділя, 02 серпня 2009, 18:38

Або яка жінка, що має десять драхм, коли згубить драхму одну, не засвічує світла, і не мете хати, і не шукає уважно, аж поки не знайде? А знайшовши, кличе приятельок та сусідок та каже: Радійте зо мною, бо знайшла я загублену драхму! (Лук.15:8-9)

– Їду я оце в електричці, з дачі повертаюся увечері, – розповідала сестра, – читала, читала Біблію, а потім очі заболіли. Сиджу, дивлюся у вікно, а одне місце з Письма все крутиться у мене в голові: „Розв'язати кайдани... пута ярма розв'язати й пустити на волю утиснених, і всяке ярмо розірвати...” Думаю: і до чого воно? Напевно, щось Господь від мене хоче. Десь є, мабуть, те ярмо, ті утиснені... Огляділася на пасажирів і бачу: прямо навпроти мене так трішки збоку жіночка сидить, така зажурена, пригнічена, – просто лиця на ній нема. Тут я все й зрозуміла. Думаю: хай, лишень, Бог тепер дасть, як із нею розговоритися...

„Ось як люди трудяться для Господа... – думала Валя, слухаючи захоплену розповідь сестри. – А що ж робиш ти? Хоч одному кому ти засвідчила про Ісуса за минулий місяць, за півроку, за рік? Нікому. А чи ти привела за все своє життя хоч одну душу до Бога? Що ти для Нього зробила по-справжньому?” Чи то сама вона себе так судила, чи то вже Господь, – набридло Йому дивитися, як вона тішиться своїм тихим та безтурботним життям і нічогісінько не робить для Нього, – хтозна, але що не день, то важчим ставав цей камінець на її серці.

Коли служіння на групі вже наближалося до кінця, лишилося тільки помолитися за нужди, Валя наважилася подати й свою нужду. „Помоліться, брати й сестри, за мене, щоб Господь дав мені... щоб я могла свідчити про Нього. А то я вже більше так не можу...” Старші заусміхалися, але у молитві не відмовили.

Тут любили Валю. За її тихий, м'який характер та тверду віру. Цей сіренький горобчик серед барвистих Божих птахів у групі, ця непомітна дівчина час від часу приносила від Бога таке, що народ тільки вражено розводив руками.

Валя була впевнена, що Бог її почує. Відчувала Його завжди так близенько... Через те у неповних двадцять три роки нічого, практично, їй не бракувало. Педуніверситет ось незабаром закінчить, та шукати роботу не доведеться – вже має. Виховує у багатих людей їхню малу доньку, готує її до школи. Платять непогано, так що заплатити за навчання чи купити собі щось необхідне – жодних проблем, ще й батькам трішки може допомогти. Батьки в неї хороші, робота не важка, часу вільного вдосталь. Чого ще бажати? Хіба що сім'ї своєї поки що нема, але й те буде у свій час, Валя не сумнівалася. І то все – Господь. Дівчина знала. І вона те цінувала. І тому дуже хотіла хоч чимось Йому прислужитися. Хоч якось віддячити Йому.

Була неділя. Валя поверталася з богослужіння. У дворі порожньо, – обідня пора, навіть дітей не видно. Через розчинені вікна долинав брязкіт посуду на кухнях, пахло смаженим. Стояла чудова літня погода, і серце дівчини повнилось тихим торжеством, немов у передчутті чогось гарного й великого.

У парадному було, як завжди, темно. Коли двері ліфта відчинилися й світло трохи освітило куток, Валя побачила біля самого порогу кабіни якийсь невеликий предмет.

Підняла його і, вже їдучи вгору, роздивилася: в'язана жіноча рукавичка, а всередині – дуже гарно вирізьблена дерев'яна коробочка. Тут-таки відкрити її не вдалося, відкривала вже вдома. Зняла кришку й обімліла: скринька була повна дорогоцінних прикрас. Намисто із крупних перлин, золотий масивний ланцюжок, каблучки з коштовним камінням... Оце так знахідка...

Руки тремтіли, коли перебирала все те багатство. Перше, що подумала: „Господь мені подарував! Моє! Моє!" Але тут же з'явилися й інші думки: „А навіщо? Що з цим скарбом? Самій носити? Продати? Хтось загубив, у когось біда, а ти радієш? І навіщо тобі, християнці, це золото?" Дві сили ніби розривали її, тягнучи в різні боки.

Подзвонила до подруги.

– Ось така пригода в мене, що робити, Любо?

Люба пригадала: у неї теж колись був подібний випадок. Якось ішла з роботи, щось несла важке й присіла в парку на лаву перепочити. Нахилилася, щоб поправити застібку на босоніжках, а під лавкою гаманець лежить. Гарний такий, товстенький. Огляділась – ніде нікого. Принесла додому, а там така сума, що Любі й за рік на своїй роботі не заробити. Як сатана підходив! Ти ж така хороша, Бог тебе так любить, то ж тобі подарунок від Нього. Повернути хочеш? Кому ж ти повернеш? Де ж ти того хазяїна знайдеш? Вивернула добре гаманець, а там папірець із номером телефону. Ось так... Можна собі уявити, що пережив той чоловік, не знайшовши портмоне в кишені. Як він розповів потім Любі, ішов же машину купувати. І яка була йому радість, коли гаманець повернули. Та головне: яке було свідчення про Христа тій людині! Дівчина ще й подарунок отримала, як сказав той чоловік, за її таку рідкісну чесність.

– Бог нас завжди випробовує, – додала Люба. – Бо ми ж усі думаємо, що ми такі праведні, такі віддані Богу...

На серце прийшов спокій. Рішуче підійшла до столу, висипала все зі скриньки. Повернула до світла – ага, є тут, виявляється, ще й друге дно. Під ним – шматочок клейонки з номером і прізвищем. Написано чорнилом від руки, такі бирки прив'язують до ніг дітям у пологових будинках. Звісно, річ для жінки не менш цінна, ніж дорогі прикраси.

З неймовірним хвилюванням натискала Валя на кнопку дзвінка, стоячи перед дверима незнайомої квартири. Раз, другий, – за дверима тиша. Третій... Вже завагалася, чи варто бути такій наполегливій, натискаючи вчетверте, коли з того боку загуркотіли запори і на порозі постав міцний, ще досить молодий чолов'яга, заспаний і сердитий. Від нього тхнуло спиртним.

– Що вам треба?

– Я прийшла... Я принесла... Я віруюча і...– перелякано залепетала Валя.

– Про релігію я нічого не бажаю слухати! Ходить вас тут... Все! До побачення!

– Зачекайте! Не зачиняйте! У мене до вас дуже важлива справа! – відчайдушно переступила поріг Валя, не даючи чоловікові грюкнути дверима перед її носом. – Ви нічого не загубили в останні дні?

– Я нічого не загубив!

– Прошу вас, будь ласка, покличте вашу дружину.

Сопучи роздратовано, чоловік попрямував у покої. За хвилину до Валі вийшла вродлива в дорогому халаті жінка.

– Що ви хотіли?

–Розумієте, я знайшла учора одну дуже цінну річ, деякі прикраси... Ви ж Веселовська?

Там було таке прізвище.

– Так... Але я, здається, нічого не губила... Зараз, зачекайте тут, я піду гляну. – Через кілька хвилин повернулася бліда й схвильована. – Ви знаєте, немає моїх коштовностей. Я берегла їх у такій різьбленій скриньці.

– Що там було? – запитала Валя. – Ви пам'ятаєте, які предмети?

– Ну аякже! – Жінка назвала найцінніше.

– Оце вони? – Валя дістала із сумочки скриньку.

Жінка схопила, відколупнула кришку, гарячково, ніби не вірячи, що може знову тримати їх у руках, стала перебирати речі.

– Дякую вам! Це щось неймовірне! Ви самі принесли! Я ніколи б не подумала, що є ще такі люди! Та що це я? – заметушилася вона. – Зайдіть! Що ж я вас тримаю на порозі? Будь ласка, проходьте!

Вони пройшли на кухню. Господиня поставила каву. Стала розпитувати Валю, хто вона і що, потім розповідала про себе. Займається з чоловіком бізнесом, мають успіх, нещодавно обзавелися новою квартирою. У неділю перевозили туди деякі речі. Напевно, коли робітники меблі переносили, десь та скринька й випала. Навряд чи скоро й згадала б про неї, якби Валя не принесла, бо наразі не до прикрас... Після операції ось... Це вже друга операція, та все, вочевидь, даремно... Лише тепер Валя помітила глибокі сліди страждань на вродливому обличчі жінки. Слухаючи її, думала: „Дякую Тобі, Господи, як вчасно Ти послав мене..."

Говорили вони довго. Хвора швидко втрачала сили, і Валя кілька разів поривалася прощатися, але та утримувала її, все задавала й задавала запитання, хапаючи Валині слова, немов рятівний кисень із кисневої подушки. Валя залишила їй номер свого телефону і адресу своєї церкви.

Поверталася додому неначе з дорогим подарунком. Є такі люди, думала вона, на них у Бога якісь особливі плани. Вони цього не знають і займаються хтозна-чим, поки не гряне біда. Добре, коли самі здогадаються та попросять у Бога порятунку, а коли ні, ось тоді Бог і посилає до них Своїх вірних. Бог доручив цю місію їй, Валі, тепер ця нещасна, хоч і багата людина, вже біля самої могили побачила стежку, що веде до життя. Серце дівчини переповнювала радість.

Невдовзі та жінка зателефонувала. Голос був піднесений.

– Валечко, ви б не могли зайти до нас? Я за вами просто скучила. І чоловік мій хоче вибачитись перед вами. Ви не тільки ті прикраси мої принесли в наш дім, ви щось інше принесли, таке... я не знаю просто як назвати. Одним словом, усім своїм знайомим я розповідаю, яке чудо зробив Господь. Не всі мені вірять і хотіли б вас побачити, послухати. Після нашої бесіди я навіть стала себе краще почувати, набагато краще. Валечко, люба моя, помоліться за мене, бо я ж іще не вмію, мені завтра до лікаря йти... Я так боюся... – Вона заплакала. – Приходьте до нас. Ще дві мої подруги будуть, розкажете нам, бо ми ж нічого не знаємо... – На тім кінці дроту знову почулися схлипи. – Знаєте, я про себе таке рішення прийняла: якщо Бог залишить мене ще на цій землі, якщо звільнить мене, як ви кажете, то я... то я... – далі говорити вона не могла.

Ще ніколи Валя не відчувала себе такою щасливою, такою потрібною, все виглядало чудовим, всі шляхи здавалися відкритими. „Ось так, – думала вона. – Як усе легко виходить та успішно, коли Господь за щось береться. Ця жінка немов самарянка... Вона вже готова віддати Тобі своє життя. Господи, звільни її від страшної хвороби..." Напевно, ні за кого Валя ще так гаряче не молилась, навіть за своїх батьків. „Яка

хороша, щира душа, як їй бідній важко з цим грубим чоловіком, при такій хворобі...” Так хотілося, аби Господь вийшов назустріч цій людині, – любов переповнювала Валине серце.

Її прийняли гарно. Не всі присутні були однаково відкриті, але це сестру аніскільки не засмучувало: є їм тепер над чим подумати. Побувши скільки треба, Валя стала прощатися. Господиня провела її у вітальню. Вигляд у жінки був якийсь розгублений, хоча обличчя за час від минулої зустрічі помітно посвіжішало. Коли гостя вже взялася за замок, Діна Йосипівна зупинила її.

– Валечко, я вам дуже вдячна, нам усім було приємно з вами поговорити, але... Мені б дуже не хотілося псувати вам настрій, але...

В принципі, Валя була готова до будь-яких складних запитань, до нерозуміння, навіть до звинувачень: мовляв, не наша віра й тому подібне, але те, що почула, вдарило її немов каменем по голові.

– Валечко, серед тих речей, що ви мені віддали, не було одного персня... Такий простенький, з аметистом... Я би дуже хотіла повернути його. Він не надто коштовний, але дорогий мені як пам’ять...

– Там нічого більше не було, Діно Йосипівно, я віддала вам усе...

– Валю, я вас дуже добре розумію, повірте, і я б нічого вам не сказала, якби... Розумієте, до Гліба, мого чоловіка, у мене був мужчина, – перша моя справжня любов, то був його подарунок. Валю, люба моя, я вас дуже прошу...

Валя була просто приголомшена. Вона не знала, що сказати. Мовчки відчинила замок і вийшла.

Світ в одну мить став чорним. Її фактично звинуватили у крадіжці, обізвали злодюжкою. Господи, за що? „Може, вона тільки для того мене й запросила, щоб це сказати? Але як щиро говорила! Легше стало... якщо Бог звільнить мене... я за вами скучила...” Боже мій... Яку послугу зробила цій людині, відкрила перед нею серце, подарувала найдорожче – надію на спасіння і життя, а вона...

Кілька днів Валя ходила немов хвора. Незабаром Діна Йосипівна подзвонила.

– Валю, я хочу вам сказати... Я відвідала лікаря, він був здивований моїм станом, у мене все набагато краще, ніж могло бути. Я подумала: мабуть, мені не треба було говорити про той перстень, врешті-решт, ви могли мені взагалі нічого не повернути. Я подумала: якщо там щось… то нехай воно буде вам як нагорода за вашу... за ваші труди.

І повісила трубку... „Значить, вона дійсно впевнена, що я могла...” Давно Валя так гірко не плакала. „Боже, яка несправедливість! Як виправдатись? Як довести, що ні в чому не винна?” Відчула, що просто ненавидить цю людину: „Як вона могла? Де ж совість її?”

Подзвонила до подруги. Та вміла втішати.

– Та ти не переживай так, Валю. Бог же все бачить. А вони ж невіруючі, що ти від них хочеш, – почала заспокоювати Валю подруга.

– Ти не уявляєш, Любо, як мені важко. Я ж до неї з відкритим серцем...

– Важко? Та ти радіти повинна. Ти ж постраждала за Христа!

Постраждала за Христа? Таке Валі на ум не спадало. Ні, Люба таки знала як втішити. Виходить, Валя тепер матиме нагороду на небі. Чудово, але... Щось тут зі стражданням було не все зрозуміло. Постраждати-то вона постраждала, але ж віддавала прикраси зовсім не для того, аби мати такі неприємності. Якраз навпаки... А якби вона сказала цій Діні Йосипівні все, що про неї думає? Слава Богу, нічого поганого не було сказано, та хіба ж Бог не знає про її думки? Отож, якщо це все скласти докупи й принести до Ісуса,

то чи захоче Він прийняти таку жертву?

Від цих запитань голова йшла обертом. Стала на коліна. Поступово мир зійшов у серце. „Ти хотіла свідчити, Бог і дав. Страждати не хотілось... А як же апостоли?”

Минуло кілька днів. Розбурхана Валина душа помаленьку втихла, хоча гіркота час від часу й спливала у серці, повертала до тих неприємних хвилин, до тих розмов і дзвінків.

Невдовзі Діна Йосипівна знову зателефонувала.

– Валю, це я. Мені так незручно, ви собі не уявляєте. Я така винна перед вами, Валю, ви стільки для мене зробили... Валю, я знайшла той перстень. У ящику. Серед іграшок моєї дочки, я їх бережу як пам’ять, коли вона була маленька. Пробачте мені, якщо можете, і приходьте до нас. Приходьте, бо мені знову стало гірше, і я вже не знаю...

Вона щось казала й казала, але Валя не чула. Поклала трубку, опустилася на диван. Ось, усе й розв’язалося... Треба подякувати Господеві... Подякувати і... „Приходьте до нас... Приходьте, бо мені стало гірше...” І знову так щиро просить, з таким болем...

Рана на серці у Валі ледь пришерхла, ще пекла і нила. Іти до них, знову бачити цю людину? Ні, Валя не могла. Вся істота її протестувала, це було понад її сили. А ще ж треба було простити цю жінку… А, може, ще й полюбити. Як це може статися? У Валі абсолютно не вкладалося в голові. Так, полюбити… І то вже були не її слова.